JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 23 April** **N°. 33.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor postdij.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Bij het Binnenlandsch Bestuur ter Westkust van Sumatra.

Tot controleurs der 3de klasse:

in Lintau, Boeah en de VII kottas, in de Padangsche bovenlanden, *W. F. J. B. Cleerens*, bereids aldaar geplaatst.
in Kaijoetanam, afdeeling Priaman, *J. Cramer*.

in Kotta Nopan, district Klein Mandheling, *J. C. T. Vigelius*.

de beide laatstgenoemden ambtenaren ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, en respectivelijk die betrekkingen waarnemende.

Tot civielen gezaghebber in de Danau-districten, de controleur der 3de klasse *L. van de Poll*, thans civiel gezaghebber te Loeboebassong en Tikoe.

Tot civielen gezaghebber te Loeboebassong en Tikoe, de ambtenaar der 2de klasse *S. Stibbe Lzn.*, thans ambtenaar ter beschikking.

Tot civielen gezaghebber te Poeadatar en Mahi, de ambtenaar der 2de klasse *P. J. Keuchenius*, thans ambtenaar ter beschikking.

Tot civielen gezaghebber te Aijer Adjie, de ambtenaar der 2de klasse *J. F. Andriesse*, thans ambtenaar ter beschikking.

Tot civielen gezaghebber in Rau, de ambtenaar *J. C. Boijle*, thans controleur der 3de klasse te Padang.

Tot controleur der 3de klasse in de afdeeling Padang, *J. Blaaupot*, laatst civiel gezaghebber in Rau.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambtenaar op wachtgeld *A. J. Wattiau*, laatst administrateur der tinmijnen in het district Koba (Banca.)

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjoint bij den generalen staf, de 1ste luitenant der artillerie *J. H. Betz*.

Vendutien.

Donderdag 24 April, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Vrijdag 25 April, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Zaturdag 26 April, aanstaande aan de Beurs, door den deurwaarder bij den Landraad *G. Buijs*.

Maandag 28 April, voor de pakhuizen van de heeren *A. Desperoux & Co.*, aan de Groote Rivier, door *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de Weeskamer te Soerabaya: van wijlen *Marcus de Groot*, *Carolina Dorothea de Bruin*, weduwe *Paul Jacob Willem Hendrik Smissaert*, weduwe *Schrage*, geboren *Dumas*, en *Antoine Scravalte*, en van wijlen *Jan Carel Elias* baron *van Lawick van Pabst*.

Door den Mede-Boedelaanvaarder te Soerabaya: van wijlen *Johan Pieter Leider*.

Vertrekkende Personen.

E. W. T. F. Preusser.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 18den tot en met den 12sten April 1856.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *de Gaalen*, van Java Hôtel. — *A. H. Rietveld*, van Soerabaya. — *G. Schimelpenninck*, van Soerabaya. — *E. F. Graaf van Bentheim* en *echtgenoot*, van Macasser. — *C. Visscher*, *van Berckel*, en *Mahieu*, van de Reede. — *Stort*, van Borneo.

JAVA HOTEL. *W. J. Bijleveld*, *J. W. Binkes*, van de Reede. — *H. L. Bennin* en *familie*, en Jongeheer *de Casembroot*, van Soerabaya. — *C. J. van Goens*, van Soerabaya. *S. Schreuder*, van Soerabaya. — *F. H. Smit*, van Molukkos. — *E. C. Nickels*, van Manila.

HOTEL WILLEM II. *H. J. Brui*, van Padang. — *Schneider*, van Meester-Cornelis. — *J. Lunenburg*, van Bandong.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. J. C. Harcke*, van de Reede.

Advertentiën.

Getrouwd:

L^d. F. J. TIMMERMANS,
met
J. A. BOSHOUWER.

BATAVIA, *den* 10 *April* 1856. (817)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *L. C. A. Lammerding*, *Stokhekker*.

GEDONGPANIE, nabij SAMARANG, 1 *April* 1856. (839)

Bevallen van een ZOON. *B. M. E. Ockerse*, geb. *de Fisicat*.

DJOCJOCARTA, 11 *April* 1856. (828)

Bevallen van eene DOCHTER, *Y. M. E. Olyve*, geb. *Fisicat*.

DJOCJOCARTA, 14 *April* 1856. (829)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *M. Lawson*, geliefde Echtgenoote van

(798) W. E. VAN CHARANTE.

BATAVIA, 17 *April* 1856.

Op den 21sten November 1855, is op reis van Rotterdam naar Batavia overleden, de heer *Christian Friedrich Pandel*, diep betreurd door allen die hem kenden, en door ons,

Executeurs Testamentair,

(805) LUDWIG WILHELM STäCKER.
LOUIS KNIFFLER.

Vendutie

op Donderdag 24 April 1856,

voor het commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.* van diverse Lijnwaden. Lakens, Fijne en Ordinaire Glazen, Parasols, Bijouterien, Papier Scharen, ijzerwaren, voorts nog een partij fijne en Ordinaire Wijnen, Bourgogne Chateau Lafitte, Sauterne enz. (833)

Op de Vendutie van Donderdag 24 April zullen almede worden verkocht:

1	Praauw champang,	groot	10	koyangs.
1	dito dito	groot	8	dito.
1	dito dito	groot	4	dito.

Niet toebehoorende tot het praauwenveer.

(834) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van 24 dezer zullen nog worden verkocht:

2 Vaten en 35 Kisten BAYERSCH BIER.

(838)

DE VOGELNESTEN

van het land **Klappa Noengal** zullen in de maand **MEI** aanstaande publiek **GEVEILD** worden. (824)

Vendutie.

op Vrijdag den 25sten April 1856,

voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*, van diverse koopmansgoederen, vat- en kistwijn, Provisien, Spiegels, Schilderijen, en tot sluiting van rekening, eenige meubels, waaronder 2 ameublementen, engelsche lampen, enz., enz. (837)

Vendutie

Op Maandag den 28sten April 1856,

voor de pakhuizen van de heeren *A. Desperoux & Co.*, aan de Groote Rivier, door *John Pryce & Co.*, van:

5	vaten	Roode wijn, merk		S. N.
9	»	»	»	V. D. & F.
35	kisten	35	dozijn	Cognac.
5	»	4[11]/[12]	»	Santerne.
8	»	7[7]/[12]	»	Barsac.
2	»	1[9]/[12]	»	Bourgogne [illegible].
58	»	57[7]/[12]	»	Margaux.
20	»	19[7]/[12]	»	Lafitte.
51	»	50[5]/[12]	»	La Rose.
32	»	32	»	Rijnwijn.
11	»	66	»	Lavender Water.
1	»	4	»	dito.
150	»	600	»	Roode Wijn.
1	»	2	»	Olijven.
1000	Capsules.			
3000	Etiquetten.			

En verder van diverse kantoor meubelen, waaronder 1 ijzeren geldkist. (849)

Vendutie

op Woensdag den 30 April 1856,

uithoofde van vertrek, ten huize van den Heer C. T. Suermondt op Parapattan door *Gebr. Reeolie & Co.*

van diverse meubelen, Spiegels, [illegible] Porcelein-, Plet-, Kristal- en Glaswerk, eene geheel voor dit klimaat vervaardigde Piano, enz., voorts een 25 tal fraaije melkgevende Koebeesten, goed loopende Paarden waaronder 4 Sydney'sche. Een zoo goed als nieuwen Europeschen Reiswagen, een Coupe, een Victoria, een Milord en een Handchais eene fraaije collectie bloemen in Potten, Martevanen enz.

Op Zondag den 27 April voor een ieder te besigtigen. (792)

VENDUTIE

op Maandag den 5 Mei 1856,

wegens vertrek voor het woonhuis van den weledgestr. heer Dr. *E. A. Lange* in het kampement te Weltevreden No. 101 door *Vaupel & Co.*, van wagens, goedloopende wagenpaarden, waaronder een span Macassaren van 4 voet 5 duim, benevens eenen netten en zeer goed geconserveerden inboedel, Zondag den 4 Mei voor een ieder te besigtigen. (850)

Op een nader te bepalen dag

zullen op publieke vendutie worden verkocht:

100 stuks Koebeesten, waaronder 75 koeijen en 25 stieren, afkomstig van het land Tjieberoesa. Nadere informatiën te bekomen bij

(835) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

DRIE BROEDERS, EEN VERHAAL UIT HET LEVEN (*vervolg en slot.*)

Zóó had dan het schip der Fortuin broeder Hendrik over de grillige levenszee gedragen; zoo ver had broeder Stevens het met zijn stadigen kruiwagen op het hobbelige levenspad gebragt.

Stevens nalatenschap viel nu aan de familie van den predikant toe. Wat zou de zuinige kruidenier zich in zijn graf omgekeerd hebben, had hij gezien, hoe al zijne zuur bespaarde guldens nu naar alle vier winden vlogen. Piet heeft het huis en de affaire van grootvader Strak overgenomen; hij heeft een oud achterhuis omvergehaald, een paar vensters laten uitbreken en zoo lucht en licht in de ons welbekende puikamer, die nog tot woonvertrek dient, gebragt, terwijl zijn jong vrouwtje boven een paar fatsoenlijke nette kamers heeft.

De Gelddnivel.

Jan Kwik was een dood arme klerk; reeds dertig jaren leefde hij van het karige loon, dat hij door onvermoeiden arbeid verdiende, doch daarbij was hij gelukkig, zeer gelukkig. Vrolijk spoedde hij zich des morgens naar het kantoor en nog vrolijker keerde hij des avonds naar zijne woning terug, waar hij eigenhandig den karigen maaltijd bereidde, die hem evenwel — zoo als hij meermalen vertelde — beter smaakte, dan de uitgezochtste lekkernij. — Nimmer ging een arme ongetroost van hem; hij gaf wat hij geven kon en elkeen zegende den liefdadigen Kwik.

Op eens trok hij van een reeds lang doodgewaanden bloedverwant eene aanzienlijke erfenis. De goede Kwik was half razend van blijdschap. Zijne eerste bezigheid was zijn ouden patroon te bedanken, en daarna verliet hij het sombere zolderkamertje om een net huisje te betrekken, hetwelk hij in eene der aanzienlijkste straten gehuurd had.

De arme klerk was thans de schatrijke Kwik, en zij, voor wien hij menigmaal den kalen hoed had afgeligt, bogen zich nu voor hem tot aan den grond.

Op zekeren avond zat hij genoegelijk in een allerliefst kamertje aan den vlammenden haard. Het was reeds laat; het vroor dat het knapte en de sneeuw viel in groote vlokken neder.

«Brrr! wat een weêr!» zeide hij rillend en knoopte zijn jas tot boven toe digt, terwijl hij zijn stoel nog nader bij het vuur trok. «'t Is toch magtig prettig in zulk eene strenge koû goed en warm in zijne kamer te zitten. — Nu, de duiten.... kom! ik wil ze nog eens natellen, dat is eene aangename besigheid.» — Bij deze woorden stond hij op en begaf zich naar eene ijzeren koffer, die in een hoek der kamer was weggeschoven: hij opende het deksel en met begeerige blikken verslond hij de gevulde zakken, die in de kist waren opeengestapeld; doch behalve de zakken zag hij nog iets, dat hem verschrikt eenige passen deed achteruit springen. Een klein, heel klein mannetje buitelde over het geld heen en weder en maakte allerhande koddige grimassen. — Het was geen voet groot en daarbij van het hoofd tot de voeten zoo zwart als een moor; twee spitse horens staken boven zijn hoofd uit en zijne kleine oogen glinsterden als twee kolen vuur.

Kwik dacht te droomen en wreef zich herhaalde malen de oogen uit; doch het hielp niets, het ventje bleef bestendig aan het rollen en schaterde het uit van pret. — Eindelijk scheen het vermoeid te worden en heel deftig plaatste zich de beenen over elkander, heel deftig op een zak; kruiste zijne armen en keek Kwik nu glimlagchend aan.

Bij de ondergeteekenden zijn ontvangen en ontpakt:

TWEE BIJZONDER FRAAIJE SCHILDERIJEN IN OLIEVERW,

als:

Een 5½ voet hoog en 4 voet breed, voorstellende **DE AFNEMING VAN HET KRUIS**, door *Rippert*.
Een 3 voet hoog en 4½ voet breed, voorstellende **OUDERVREUGDE**, door *Doekhand*.

(842) LOURAN & VAN WALCHREN.

Chinesche Gember

te verkrijgen bij

(836) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

KEUKENGEREEDSCHAPPEN

van geslagen ijzer, bij

(848) LOURAN & VAN WALCAREN.

WAGEN- EN BENDIE LEIDSELS,

diverse soorten, bij

(845) VAN RIET & TER GOUW.

Ontpakt:

Eene partij Europesche Schoenen,

bij

(844) VAN RIET & TER GOUW.

Nog voorhanden:

Een klein assortiment *Dahlia Bollen.*

(846) VAN RIET & TER GOUW.

PIANINO'S

bij

(847) LOURAN & VAN WALCHREN.

Chinesche Fiches,

in complete stellen bij

(852) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Bloem van Amerikaansch Meel,
Amerikaansche Achtdaagsche Klokken, en

IJskisten.

(819) ABEELEN, DENNISON & Co.

Per *Neerlands Koning* ontvangen:

Rolpens, worst, saucijs, gerookt en gezouten spek, haring, zoutevisch, keeltjes en lippen, tafel rozijnen, amandelen, gedroogde vruchten, haantjes bier.

(818) ABEELEN, DENNISON & Co.

Pas aangebragt:

Versche Zoetemelksche en Komijne Kaas,

à Contant, bij

(808) A. C. M. MEIJER,
Scheepsleverancier.

TE KOOP 1 Brusselsch Billard,

Verkrijgbaar

Versche gedroogde **Zure Appelen**, per pond.

(826) E. W. WAGENAAR,
Meester Cornelis.

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 800 blikken à 1 pond, bij

(435) VAUPEL & Co.

Ontvangen:

Echte Panama Hoeden

bij

(823) S. D. BRANDON,
in de Stad, en op Passer Senin.

TE KOOP Een groot steenen Woonhuis met Bijgebouwen, gelegen in de gang Ketapang.

Te bevragen bij

(807) Mr. H. KLEIN, qq.

TE KOOP Een goed span Paarden, een Bendi met Paard en Tuigen en een Engelsch Benditnig.

(801) A. THIEBAULT.
Societeit Concordia.

TE KOOP of TE HUUR

Het Huis op Rijswijk thans geoccupeerd door Madame *Cocquelin*, te bevragen bij de Wed. *Martheze*. (854)

TE HUUR Een Huis staande aan de weg naar Tanabang. Te bevragen bij

(799) M. RUDOLPH.

TE HUUR Een Huis in de Beerendrechtslaan, bewoond door den heer *Cattenburch*.

(800) A. THIEBAULT.

TE HUUR Een Huis op het Koningsplein, zuidzijde, tegen 1 Mei, thans bewoond door den heer *Black*.

Adres

(825) G. E. GASPER.

TE HUUR Een Huis, gelegen op Struiswijk, laatstelijk bewoond door den heer Ds. *Adèr*, te aanvaarden tegen medio Mei.

Te bevragen bij

(816) H. M. VAN DORP.

TE HUUR **Een groot Gras- en Padiland,** allergunstigst gelegen aan de groote weg naar Bantam, in de nabijheid van Batavia.

Te bevragen bij den heer *H. M. van Dorp*, of den eigenaar

(811) J. L. VAN HEK.

---

f 25,000,-

in leen te bekomen tegen eerste verband met borg à 6 pCt.

Adres

(822) H. E. LEVERT,

Bij vonnis van den Raad van Justi te *Batavia*, dd. 18 April 1856, is accoord door den koopman *P. Schr der* met zijne crediteuren gesloten, gehomologeerd bij **gerehabiliteerd.**

(840) R. W. J. C. BAKE,
Advocaat en Procure

De ondergeteekende verzoekt debiteuren, en in het bijzonder **in de Preanger Regentschapp** om hun achterstallig debet binnen den tijd van t maanden na dato dezer aan te zuiveren, ten einde voor geregtelijke vervolging te vrijwaren.

(841) P. SCHREUDER.

BUITENZORG, 23 *April* 1856.

Verloren

Een donker bruine langharige Engelsc hond. De eerlijke vinder wordt verzoc dezelve terug te bezorgen aan het Jav Hotel; des verkiezende kan men eene ruime belooni erlangen. (84

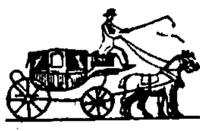

De ondergeteekende geeft mits de kennis, dat hij zijne beide Etablisseme ten in de stad, van abonnements paard en rijtuigen, overgedaan heeft aan d heer *G. H. Rees.*

Terwijl hij zijnen dank betuigt, voor het in hem t dusver gestelde vertrouwen, beveelt hij zijn opvolg bij zijne begunstigers aan.

(809) J. L. VAN HEK.

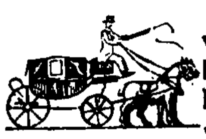

De ondergeteekende, de beide hierb ven genoemde Etablissementen van d heer *J. L. van Hek* overgenomen he bende, beveelt zich mits deze aan, t wijl hij zal trachten door eene promp en accurate bediening zich het vertrouwen zijner b gunstigers waardig te maken.

Het Kantoor blijft steeds gevestigd in de Koestraat.

(810) G. H. REES.

Vermist.

Een Kistje, door zekeren 1sten machinist *Smits*, m een stoomschip van Soerabaya aangebragt, adres *L. v den* Bor, te Buitenzorg.

Degene, die iets daarvan bekend mogt zijn, wo beleefd verzocht zulks mede te deelen aan

(803) L. VAN DEN BOR.

BUITENZORG, *den* 15 *April* 1856.

Crediteuren en Debiteuren in den boedel van wijl den heer *Christian Friedrich Pandel*, worden verzo aangiften en betalingen te doen binnen den tijd v drie maanden, te rekenen van af heden, aan de

Executeuren Testamentair,

(806) LUDWIG WILHELM STäCKER.
LOUIS KNIFFLER.

BATAVIA, 15 *April* 1856.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten d hij zijn **Heeren-Modemagazijn** en **Kleederm kerij** van Batavia herwaarts onder der firma *Ho beckers & Co.*, heeft overgeplaatst.

Het magazijn zal steeds voorzien zijn van de nieu ste Mode artikelen, en zal hij trachten door soli behandeling ook hier dat vertouwen van zijne geëer begunstigers te winnen, dat hij te Batavia zoo ruim schoots mogt deelen en waartoe hij zich beleefdel aanbeveelt.

(832) K. J. HOUTBECKERS.

SOERABAYA, 11 *April* 1856.

»Dag Kwik!» riep het uit. »Hoe gaat het, Kwik?» doch de aangesprokene hield zich doodstil en kroop langzaam achteruit.

»Dag Kwik!» herhaalde het manneke.

»Is het dan toch waar?» stamelde hij en trok nog meer naar de deur.

»Wat moet waar zijn?» vroeg het ventje.

»Dat gij daar zit.»

»Wel wis en drie zit ik hier, mijn beste Kwik! wel stellig zit ik hier.»

»En wie zijt gij dan?» vroeg Kwik naauwelijks hoorbaar.

»Ik?.... wel ik ben een geldduivel. — Drommels! wat zou ik ander zijn?» en het kereltje hield den buik vast van het lagchen. »Ik behoor bij dat geld; daar pas ik op.»

»Past gij op het geld? Nu, dat is wat anders!» zeide de andere, reeds eenigzins gerustgesteld en trad nader.

»Nu, als ik er niet voor zorgde, zoudt gij die kist spoedig geledigd hebben,» zeide de duivel. »Maar het is mij hier toch een beetje te koud, ik kom wat bij den haard zitten,» vervolgde hij sprong uit de kist en hurkte zich voor de vlam neder.

Kwik, die thans alle bedaardheid hernomen had, zette zich weder in den zorgstoel en beschouwde met blijkbare nieuwsgierigheid zijn zonderlingen gast.

»Zie zoo! nu word ik warm,» zeide deze, en wreef zich vergenoegd de handen. »Wel alle magten Kwik! wat laat ge daar die kaars branden, 't is zonde; doe het licht uit.»

»Maar dan kunnen wij niet zien,» meende Kwik.

»Genoeg, genoeg! de haardvlam geeft licht zat, en kijk eens aan, hoe lang gij dan met die kaars toe kunt, gij kunt ze eene heele week bewaren; men moet zuinig zijn, man!»

Kwik zeide dat hij gelijk had, en snoot de kaars spoedig uit.

»Wacht!» riep hij, »ik zal nog wat kolen op het vuur doen, ga eens even op zij.»

»Altijd verkwisten!» sprak de duivel hoofdschuddend. »Kwik, Kwik! wat zult ge nog van mij moeten leeren! Dat vuur kan nog wel een half uur voortbranden, en dan gaan wij naar bed, daar liggen wij warm, en gij kunt die kolen uitwinnen.»

»Gij hebt gelijk,» zeide Kwik, en toen er geen vonkje meer op den haard glimde, rolde hij zich haastig in de dekens, terwijl het duiveltje in de kist kroop en het deksel toetrok.

Toen hij des morgens wakker werd en opstond, was het eerste dat hij aanschouwde het kaboutermannetje, hetwelk geheel ineengedoken op eenen stoel zat.

»Goeden morgen Kwik! wel gerust Kwik?» riep het met zijne piepende stem.

»Heel wel, en gij?»

»Wel man, ik slaap nimmer; ik waakte bij uw geld, dat spreekt als een boek.»

Kwik knikte hem vriendelijk toe en wilde het vuur aanmaken, doch de duivel verzette zich daartegen. »Jongens, neen!» zeide hij, »dat is vermorsen; 't is nu zoo koud niet.»

»En mijn theewater dan?» vroeg Kwik.

»Theewater? zijt ge zot, baas! Weet gij wel, dat de thee tegenwoordig verschrikkelijk duur en daarbij ongezond is? Ik zou u aanraden voor het ontbijt niets te gebruiken dan eene sneê roggebrood met koud water; dat versterkt het ligchaam en daarbij is het niet zeer kostbaar.»

»Te drommel, gij spreekt waarheid!» riep Kwik uit. »Ik zal uwe raadgeving niet in den wind slaan.»

»Daar doet ge wel aan,» zeide de duivel, en deed voor tijdverdrijf een paar bokkesprongen door de kamer.

Het sobere ontbijt was afgeloopen en Kwik stond op, trok een warmen jas aan en zeide: »Vriendje! nu ga ik eene wandeling doen, dat is zoo mijne gewoonte.... Adieu, tot strakjes!»

»Wacht eens wat!» schreeuwde het lastige ventje. »Wilt gij mij nu te huis laten? Neen, neen! ik ga meê.» En in éénen sprong zat hij op zijn schouder.

»Ja, maar,» zeide Kwik, »wat zullen de menschen zeggen?.... Neem mij niet kwalijk, gij ziet er zoo wonderlijk uit en....»

De ondergeteekende heeft het genoegen het geëerd publiek mede te deelen, dat hij dezer dagen van eene kunstreis over Java is teruggekomen en dat de voortbrengselen zijner reize, bestaande in: Een tempel te Singosarie en de twee zich daar bevindende groote standbeelden, de groote tempel te Toempal en van Kidal en verschillende anderen, ten zijnen huize ter bezigtiging liggen.

De ondergeteekende stelt zich voor, zijne kunstreize in de maand Julij aanstaande te vervolgen en zal, van af heden tot aan zijn vertrek, weder bereid wezen, photographische portretten, tot den verminderden prijs van *f* 25 recepis, de twee exemplaren, te vervaardigen, terwijl hij zich tevens à contant belast met het leveren der lijsten, welke naar derzelver hoegrootheid worden berekend. Hij is iederen dag van 9—12 ure, ten zijnen huize op Noordwijk, deswegens te spreken, en belooft eene spoedige en nette uitvoering.

(853) A. F. LE COUTEUX.

Voor Huis- en Schoolonderwijs.

Van Haren Noman & Kolff, te Batavia, zijn door aankoop eigenaars geworden van, en debiteren met succes:

DE NEGEN LEESTAFELS

van

P. J. PRINSEN,

bewerkt voor scholen in Nederlandsch Oost-Indië, en uitgegeven door het Nederlandsch-Indisch Onderwijzers-Genootschap.

De drie eerste Leestafels met fraaije Indische Lithographiën . . . . *f* 3.—
Het stel *Negen Leestafels* compleet, franco per post - 5.—
Idem, gecartonneerd en van linten voorzien. . - 10,—

Mede te bekomen bij onze firma te Samarang. (851)

Boekhandel H. M. van Dorp,

te Batavia.

Meylink. De Nijverheid, de merkwaardigste proefnemingen en ontdekkingen onzer dagen, *f* 5.
Enklaar. Handboek voor den beoefenaar van den landbouw, 1854, *bekroond*, *f* 6.
Dufløs. De Scheikunde, toegepast op het dagelijksch leven en de nijverheid, 2 dln. met 135 houtsnêegravures, *f* 8.
Klencke. Zakwoordenboek der Therapie, voor practische Genees- en Heelkundigen, 1855, *f* 6.
Brutel de la Rivière. Geschiedenis der bouwkunst bij eenige der merkwaardigste volken van vroegeren en lateren tijd, met Lithographien, *f* 4.
Kaiser. Inrigting der Sterrewachten, *f* 4.
Van Kesen. De Galvanische stroom, toegepast op Electro Magnetische Telegraphen en Uurwerken, met 4 Platen. 1855, *f* 4.
Dupare. De Electro-Magnetische Telegraaf, *f* 3.

En verzonden

De Vijfde Prijslijst van ontvangen Boekwerken. (815)

Goed Propatria Papier

à *f* 4, *f* 5 en *f* 6 per riem, alsmede beste kwaliteit

Postpapier,

enz. enz. Ontvangen bij

(814) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Boekhandel van *H. M. van Dorp*, te Batavia.

KOOPMANS-BIBLIOTHEEK.

Des Koopmans Goudmijn, leerboek der warenkennis . . . . *f* 6.
Munt-, Maat- en Gewigtboek . . . . - 8.
De Koopman, volledig handboek over den koophandel, fabriekwezen, enz. . . . . . . *f* 5.
Engelsche Koopmans Correspondentie - 2.
Fransche id. id. - 2.
De Correspondent, vraagbaak en gids voor kooplieden, enz. . . . . *f* 5.
Bourster, Dictionnaire des poids et mesures *f* 15.
Wetboeken, Staatsbladen, Woordenboeken, enz., enz. (827)

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. A. Clignett, gemagtigde *J. H. Clignett*. (802)

Naar Samarang en Soerabaya.

Het stoomschip **Banda** zal 24 uren na aankomst der verwacht wordende landmail naar opgemelde plaats vertrekken.

Voor vracht en passage adressere men zich aan

De Agenten,

(830) B. KOPERSMIT & Co.

18 *April* 1856.

Het Stoomschip Makasser

zal 48 uren na aankomst der verwacht wordende landmail naar **Benkoelen** en **Padang** vertrekken.

Voor vracht en passage adressere men zich aan

De Agenten,

(831) B. KOPERSMIT & Co.

18 *April* 1856.

Bij tijdige aankomst der verwacht wordende Mail, zal de *Koningin der Nederlanden* op den 27 dezer naar **Soerabaya** over **Samarang** vertrekken. Voor nadere inlichtingen vervoege men zich ten kantore der

Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij.

(804) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 18 *April* 1856.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 5, 15 en 25 van iedere maand. en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(697) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA.

Men meldt ons van Buitenzorg:

In den namiddag van den 19 dezer, werd de inlander Borong, uit de kampong Tjinanga, op het land Sawangan, in deze afdeeling, door een bliksemstraal op het hoofd getroffen en onmiddelijk gedood.

— Van Macasser ontvingen wij, onder dagteekening van 9 April, het volgende ter opname:

Des morgens van den 7den April, omstreeks 5 ure, werd, aan boord van het stoomschip *Padang*, op deszelfs reize van Soerabaya naar Macassar, brand in het voorruim ontdekt. De schrik bij het vernemen hiervan was zeer groot, dewijl op een afstand van nog geen 15 voeten van den brand, 80 vaten gouvernements buskruid, voor Macassar en de Molukko's bestemd, geborgen waren. De zware rook, welke door de luiken drong, belette in den beginne te zien, waar de brand woedde, doch, nadat de kapitein last gegeven had dezelven te openen en nadat de voorhanden zijnde lading op het dek gehaald was, ging de bemanning met kracht aan het blusschen. Ten zeven ure was men den brand meester en, naast het Opperwezen, mag zulks voornamelijk aan den 2den machinist *J. J. Ruys*, den gezagvoerder en de vuurstokers worden dank geweten. Aan boord bevond zich de expeditie voor Tombokoe, onder Ternate, bestemd, zoodat meer dan 300 menschenlevens door de krachtdadige pogingen der opgenoemde personen zijn bewaard gebleven.

De brand is in eene kist met militaire goederen, welke te Batavia geladen was, ontstaan en boven dezelve bevonden zich twee kistjes cognac, die gelukkig geen vlam hebben gevat, hetgeen te verblijdender was, daar digt bij deze zich eenige gouvernements ijzeren kribben met stroo omwonden bevonden, die, waren zij in brand geraakt, aan geene blussching meer hadden kunnen doen denken. Van de 80 vaten gouvernements kruid zijn er 48 over boord geworpen even als eene kist met militaire goederen, een en ander ter waarde van bijna *f* 3000.

In den morgen van den 7 Februarij kwamen hier zeven Amerikaansche schipbreukelingen van *Hila* aan. Volgens hunne opgave waren zij afkomstig van het Amerikaansch barkschip *Cleora*, gezagvoerder *Shewbell Norton*, van *New-Wedford*, hetwelk ter walvischvangst was uitgerust en benoorden *Nieuw-Guinea* verongelukt. Behalve de gezagvoerder, bestond de bemanning uit twee stuurlieden en negen matrozen.

Gezegd vaartuig had den 19 Junij 1854 *New-Wedford* verlaten, koersstellende naar de Molukscħe zeeën, waar men tien walvisschen had gevangen, die 350 vaten traan opleverden. In den nacht van den 24 Januarij 1856 werd het vaartuig, in de nabijheid der noordkust van *Nieuw-Guinea*, door eene zware bui overvallen; had vervolgens op een rif gestooten, waardoor het een lek bekwam en zooveel water maakte, dat men genoodzaakt was hetzelve te verlaten. — Volgens verklaring der schipbreukelingen, zouden de gezagvoerder en de overige bemanning zich in twee sloepen hebben ingescheept en gezamenlijk met hen vertrokken zijn, doch had men hen bij het aanbreken van den dag uit het oog verloren.

Gedurende hun aanwezen hier heeft het bestuur in hun onderhoud voorzien, en zij zijn den 12 Februarij naar *Soerabaija* gezonden.

Van *Saparoea* en *Haroeko* waren berigten ontvangen, dat aldaar op den 8, 9 en 10 Februarij zware stormen uit het zuidwesten hadden gewoed. Onderscheidene praauwen en orembaaijen, zoowel van de ingezetenen als van de negorijen, waren daardoor omgeslagen en verbrijzeld.

In de meeste negorijen, doch vooral te *Haria* en *Booij*, waren vele boomen ontworteld en hadden de daken van meest alle de huizen veel geleden. Te *Molana* werd het zeewater door den hevigen wind tot op het terrein van het leprozengesticht opgeworpen.

Banda. In den nacht van den 19 op den 20 Februarij, omstreeks half twee ure, werd eene aardbeving gevoeld, de rigting hebbende van het oosten naar het westen; men nam een paar rukken waar en daarop volgde eene zachte beweging van vier sekonden.

(*Jav. Cour.*)

Soerabaija, den 16den April. Niettegenstaande de goede waakzaamheid onzer policie, die de weinige te haren dienste staande middelen aanwendt, om voor de veiligheid der ingezetenen van deze stad zorg te dragen, gaan de diefstallen en rooverijen voort, en worden met eene driestheid en onbeschaamdheid ten uitvoer gebragt, die alle waakzaamheid bespot en onbegrijpelijk schijnt. Men breekt in en besteelt de woning van een hoofd-officier, die een schildwacht voor zijne deur heeft; men dringt door ondergraving en en door inklimming in de kamers van twee onder-officieren in de citadel gelegen, die gewoonlijk toch hunne wapens bij zich hebben, en berooft hen van hunne kleine bezitting. De bewoners van twee verschillende huizen, waarvan voor het eene een inlandsche wacht u telken avond verveelt met zijne aanroeping van *Werda!* (gelijk in talrijke wijken het geval is) en waarvan het andere naast het gebouw van de Javasche Bank staat, dat door de schildwacht van den kolonel, wiens woning vlak daarover ligt, moet bewaakt worden, vonden op eenen morgen kort na elkander, eene ledige krandjang in het midden hunner voorgalerij, vlak onder de plaats waar eene stolp gehangen had, die des avonds verlicht ... maar thans verdwenen was.

(*De Oostpost*).

Samarang. Voor de belanghebbenden, deelen wij hieronder den uitslag der op den 14den April alhier plaats gevonden hebbende t r e k k i n g der *Samarangsche Schouwburg-Loterij* mede:

De eerste prijs groot *f*	15 000	op	No.	45.
» tweede » » -	5.000	»	»	193.
» derde » » -	5.000	»	»	180.

» vierde tot en met den achtsten ieder groot *f* 1,000.—, op de nummers 3, 364, 366, 278 en 119.

De negende tot en met den zestienden, ieder gr. *f* 500.—, op de nummers 305, 492, 272 398, 85, 196, 84 en 227.

De zeventiende tot en met den zes-en-vijftigsten, ieder groot *f* 250.—, op de nummers 107, 212, 414, 83, 117, 423, 355, 67, 122, 267, 351, 183, 59, 415, 80, 413, 41, 79, 73, 48, 208, 160, 493, 243, 105, 483, 222, 21, 216, 241, 30, 385, 26, 416, 240, 487, 76, 461, 51. en 231.

De zeven-en-vijftigste tot en met den zes-en-negentigsten, ieder groot *f* 125.—, op de nummers 140, 90, 302, 430, 91, 31, 197, 237, 224, 256, 228, 335, 418, 14, 6, 93, 288, 311, 86, 72, 280, 136, 150, 236, 329, 25, 268, 100, 419, 325, 425, 295, 284, 337, 230, 408, 220, 143, 33 en 248.

De twee premiën ieder groot *f* 500.—, op de nummers 401 en 16, voor het eerst en laatst uitgekomen nummer.

Vermits op den dag der trekking, VIJFTIG LOTEN *niet van de hand gezet* en gevolgelijk ingetrokken zijn geworden, zoo zal ook overeenkomstig het voorkomende aan het slot van den Prospectus, het cijfer, van ieder der gestelde prijzen en premiën, eene evenredige vermindering ondergaan, en mitsdien na aftrek der

---

«Geen nood!» lachte de duivel. «Niemand kan mij zien, uitgezonderd gij.»

«Dan is het wat anders,» zeide Kwik en stapte de deur uit.

Op de stoep van zijn huis zat een arme grijsaard van koude te beven; een oude, gelapte jas bedekte ter naauwernood zijne naaktheid.

«Mijn lieve heer! denk toch aan den armen Jozef!» steende de oude en stak hem de knokkerige hand toe, daar hij gewoon was steeds eene aalmoes van hem te ontvangen.

Kwik tastte reeds met beide handen in den zak, toen de duivel hem influisterde: «Verkwister! denk dat toch, als gij iederen dag één cent wegschenkt, het jaarlijks bij de vier gulden bedraagt, waarmeê gij al heel iets kunt uitrigten. Kom! maak dat ge voort komt.»

Kwik sprak geen enkel woord en stapte de armen man, die hem met verbazing nakeek, ijlings voorbij en de duivel klopte hem tevreden op den schouder.

Hij wandelde een paar uurtjes de stad door en begaf zich toen weder naar zijne woning, waar het nog kouder dan buiten was, doch hij durfde geen vuur aanleggen, uit vrees van het vantje te mishagen, hoewel hij van de kou stond te klapperlanden.

«Wat eet gij 's middags?» vroeg de duivel.

«Wel ik gebruik wat aardappelen, eenige groenten en een stuk vleesch.»

«Dat is verschrikkelijk,» kermde de plaaggeest. IJselijk! Dat kunt gij immers missen! Een stuk roggebrood zal u even goed voeden; wat moeten de armen dan doen, die nimmer zou iets gebruiken? Zij leven toch.»

«Al weêr waar!» zeide Kwik. «Gij zijt toch duivelsch wijs:» en hij deed den maaltijd met brood en water.

Zoo verliepen er dagen, maanden en jaren. Kwik deed niets of de duivel gaf hem raad, en de eertijds zoo beminde man werd nu als de grootste vrek uitgekreten. De armen vervloekten, de rijken schuwden hem en niemand benijdde den schatrijken Kwik, die er thans als een geraamte uitzag. De eertijds van gezondheid blozende wangen waren ingevallen en met rimpels bedekt. De helderblaauwe oogen van alle vuur ontdaan en diep onder de borstelige wenkbraauwen weggezonken. Hij zag er akelig uit die Kwik, en waar hij was, was ook de geldduivel, hoewel niemand hem zien kon.

Eindelijk werd hij ziek en moest het bed houden; doch nu ook bleef de duivel hem getrouw en nam op de beddeplank plaats.

«Ik ben doodelijk ziek, zeide Kwik; «ik zou welhaast den doctor laten komen.»

«Wordt gij nu stapel zot?» vroeg de plager. De doctor? Gij zult zonder hem ook wel herstellen. Het schijnt, dat gij met geweld uw geld op wilt maken.»

De zieke zweeg; hij wist dat tegenspreken toch niet helpen zou.

Hij ging dagelijks meer en meer in gezondheid achteruit en kon van louter zwakte het bed niet meer verlaten. «Kom,» zeide hij, «ik zal wat wijn nemen, dat zal mij versterken.»

«Al weêr wat nieuws!» bromde de duivel. «Gij zoudt het waarachtig zonder mij al aardig aanleggen! Slechte wijn kan niet helpen en goede wijn is veel te duur, dat begrijpt gij immers ook wel?»

«Ja!» stamelde de gefolterde Kwik.

«En als gij nu beter zijt, zullen wij uw geld weêr eens overtellen; dat zal u meer helpen dan alle medicijnen.»

«Dat zal het!» snikte Kwik, hief zich op, viel weêr neder en — was dood als een pier.

En nu sprong de duivel van de beddeplank op het bed, ging dwars over zijne borst zitten en stak de tong tegen hem uit. Dag Kwik! ... hij ... [illegible] reis, Kwik, ik heb u goed ... [illegible]
Zóó pas ik op het geld! ... [illegible]
van het bed in de kist en trok het ... [illegible]

De neef en eenige bloedverwanten ... [illegible]
naar regt en billijkheid ... [illegible]
bezit. [illegible]

J. C. HOPMAN.

twintig ten honderd, ten voordeele van het in hoofde dezes gemeld Tooneel, worden uitgekeerd:

Voor den eersten prijs	*f* 10.800
» » tweeden »	- 3,600
» » derden »	- 3,600
» » vierden tot en met den achtsten prijs ieder *f* 720.— te zamen	- 3,600
Voor den negenden tot en met den zestienden prijs, ieder *f* 360.— te zamen	- 2,880
Voor den zeventienden tot en met den zes-en-vijftigsten prijs, ieder *f* 180.— te zamen	- 7,200
Voor den zeven-en-vijftigsten tot en met den zes-en-negentigsten prijs, ieder *f* 90.— te zamen	- 3,600
Voor de twee premiën, ieder *f* 360.— te zamen	- 720
Totaal der uitkeering	*f* 36,000

(*Sam. N. en Adv. Blad.*)

ENGELAND.

Londen, 16 Jan. Voor het hof van assises te Rugeley is thans een zeer gewigtige zaak hangende. De heer William Palmer wordt beschuldigd zijn innigen vriend, den heer Cook, diens vrouw en broeders te hebben vergiftigd. Omtrent deze zaak heeft een voorval plaats gehad, dat in Engeland een diepen indruk maakt. Er is aangetoond dat de coroner, de heer Waid, die in het voorloopig onderzoek heeft voorgezeten, betrekkingen met den beschuldigde onderhield en van hem, te gelijk met eenig wild, ook toelichtingen aannam over de wijze hoe de beraadslagingen over dit onderzoek te leiden, met het doel om een gunstig verdict voor hem, beschuldigde, te verwerven. Men verneemt dat de heer Waid, wegens de misdaad van omkooping, te regt zal staan.

Heden verscheen William Palmer voor het hof der bank van de koningin als getuige in een regtsgeding zijn moeder aangedaan, ten gevolge eener acceptatie van £st 2000 of *f* 24 000.— de handteekening dragende van die dame. Er was sprake te weten of die wissel werkelijk door mevrouw Palmer, de moeder, geteekend was. Verscheidene getuigen verklaarden het tegendeel. Miss. Sarah Palmer en de eerw. heer Thomas Palmer, dochter en zoon van de gedaagde, lagen dezelfde verklaring af. William Palmer, vervolgens als getuige gehoord, verklaarde, dat de handteekening van het billet niet was die zijner moeder, maar wel die zijner vrouw. De houder der acceptatie werd gevolgelijk niet ontvankelijk verklaard.

William Palmer scheen niets over zijn moeijelijken toestand te gevoelen. Door 3 agenten der politie uit de gevangenis naar het hof geleid, werd hij onder weg door de menigte met de grootste smaadredenen overladen, waaromtrent hij de meeste onverschilligheid aan den dag legde.

— Omtrent de onlangs tot eene 14jarige transportatie wegens misbruik van vertrouwen veroordeelde bankiers, verneemt men de volgende omstandigheden: Sir John Dean Paul, baronet, een derzelven is in zijne gevangenis aan het kleedermaken gezet, zijn medepligtige Straham aan het maken van stoelen.

Londen, 22 Jan. Sir James Parke, 14 dagen geleden een der barons der schatkist en onlangs onder den titel van baron Wensleydale tot het pairschap verheven, heeft dezen titel slechts voor zijn leven verkregen, dat wil zeggen, dat hij denzelven zijnen kinderen niet kan nalaten. De zaak is van weinig belang, alzoo de nieuwe baron geene mannelijke kinderen heeft en zijn ouderdom doet veronderstellen, dat hij er wel geen meer krijgen zal, maar het is eene nieuwigheid, ten minste in onze betrekkelijk jongste tijden en uit dit oogpunt beschouwd, wekt het den twistlust der dagbladen op. De laatste verheffing tot den adeldom voor levenslang, schijnt op te klimmen tot Jacob I. die lady Margaretha Croumpton, moeder van Buckingham, tot gravin van Buckingham verhief voor haar leven. Vroeger nog in de Engelsche geschiedenis vindt men, dat Richard II Robert de Vere tot markies van Dublin en Hendrik IV Thomas Beaufort, graaf van Dorcet, tot hertog van Exeter voor hun leven hadden verheven. Sedert is dit echter in onbruik geraakt en intusgendeel vindt men eenige voorbeelden van toekenning van titels met overbrenging op anderen. Zoo was de markies van Londonderry voor zijn leven tot graaf van Vane benoemd met overbrenging van dien titel op de kinderen zijner tweede vrouw.

— Z. K. H. de hertog van Cambridge, de generaals de la Marmora, Airey, sir Harry Jones en de admiraals sir Edmund Lyons en Dundas zijn, van hun uitstap naar Parijs, voor den in de Tuileriën gehouden krijgsraad, in deze hoofdstad teruggekeerd.

— De Engelsche dagbladen zijn opgevuld met moordverhalen. Laatstleden Zondag heeft een man, die reeds vroeger in handen der justitie was, te Liverpool de vrouw, waarmede hij leefde, den hals afgesneden. Op denzelfden dag doodde een ander zijne vrouwen met trappen in den buik. Het ongelukkige slagtoffer zijner moordwoede was zwanger.

Van een anderen kant heeft de vereeniging tot afschaffing der doodstraf te Rostidale eene zitting gehouden en de heer Bright er zoetsappig het woord gevoerd om de inzigten der vereeniging te bevorderen.

— De directeur van Surrey Garden te Londen heeft een kersmiskoek doen vervaardigen, wegende 9000 ℔, 9 voet hoog en bevattende 9000 eijeren en 29 quintalen vruchten. Een ℔ van dien koek wordt tegen 1 sh. 6 p. verkocht en om de koopers aan te moedigen, zijn er kleine geldsommen tot eene geheele waarde van £st 200 in gebakken. Op den eersten dag der aankondiging van dien koek werder er 2000 nommers geplaatst.

— Engeland bezit 19 995 hazewindhonden, 14 500 jagthonden, 214 570 gewone honden en 900 troepen van allerlei soorten van honden voor de jagt geschikt, waarvan het land eene inkomst verkrijgt van ruim £st 1.200.000 's jaars.

De Engelsche dagbladen bevatten de volgende opmerkingen omtrent den persoon van lord Clarendon, minister van Buitenlandsche zaken.

Het staatkundig gebruik brengt inderdaad mede, dat Engelands Souverein in eene algemeene conferentie of congres, vereenigd om tot een vrede te komen, door den minister van buitenlandsche zaken vertegenwoordigd wordt. Afgescheiden hiervan is lord Clarendon, de man het best berekend voor die taak. Door hem is de gansche briefwisseling over het geschil gevoerd; hij kent het in den grond en van alle zijden, en gaat in den vreemde door voor een staatsman, in het algemeen met zeer vredelievende gevoelens bezield en wiens beginselen op ware vaderlandsliefde rusten. Het is mogelijk, schrijft men, dat lord Palmerston het dienstig oordeelt om zich voor korten tijd naar Frankrijks hoofdstad te begeven, om, hetzij met lord Clarendon, hetzij met den keizer te beraadslagen, doch tusschen die voorbijgaande inmenging en eene voortdurende deelneming aan de werkzaamheden van het Congres bestaat een groot onderscheid.

— Men leest in de *Times:*

Ongetwijfeld zal het parlement geroepen worden, om het leger en de zeemagt in evenredigheid tot het herstel des vredes te verminderen en het aanzoek daartoe zal worden gedaan door hen, die den vrede, tegen welken hoogen prijs ook, verlangen, hetwelk beduidt, dat men tegen welken prijs ook, niet moet oorlogen. Laten wij in allen geval echter, even langzaam in het ontwapenen zijn, als wij het waren in het aangorden der wapenen. Het tegenovergestelde zou weinig dienstig zijn of zekerheid verschaffen.

Indien er in den tegenwoordigen oorlog eenig onderrigt voor ons gelegen is, dan is het zeker dat, om steeds gereed te zijn. Wij hebben eenige ondervinding opgedaan, hoezeer tot hoogen prijs. Ons materieel is verbeterd en wij hebben geleerd, dat er ook andere wapenen moeten bestaan, dan die voor geregelde veldslagen, dat de officieren andere pligten te vervullen hebben dan slechts te paraderen, dat onze artillerie nog iets anders kan te doen hebben dan bres te schieten in oude muren, of onze zeemagt dan de volle laag te geven aan Spaansche dridekkers.

Erkend hebben wij het dat ons militair stelsel hervormd moest worden, ofschoon het slechts ten halve is geschied. Even zoo leerden wij, dat onze officieren er niet te beter om bevelen, als zij niets verstaan en de manschappen er niet te beter om vechten, wanneer zij nooit vuur hebben gezien; als ook dat de krijgstucht niet in een oogenblik aanwaait of de tactiek door ingeving verkregen wordt. En moeten wij nu die ondervinding ter zijde stellen en alles weder brengen op den voet van het oude statu quo? Moeten wij nu, even als schooljongens, die de school verlaten, onze boeken verbranden en alles vergeten, wat wij met zoo veel moeite hebben geleerd? In dat geval verdienden wij een nieuwen oorlog, tegen een veel sterkeren vijand, zonder een goeden bondgenoot en een veel mindergunstigen uitslag. Een zot heeft onderrigt noodig, doch neemt hij dat niet aan, dan is hij nog erger dan een gek. Deze oorlog heeft onzen zedelijken toestand in de oogen der overige natien der wereld niet doen stijgen, maar onze aanmatigingen ontmaskerd en onze zwakheden verraden.

Nog altijd zijn wij de oude Saxers, die zich laten verrassen en het Normandische bloed stijgt eerst op, wanneer het gevaar dreigt. Wij konnen gewoonlijk, als het te laat is en op dit oogenblik vermogen wij niet van al de oorlogstoebereidselen afzien.

— Een zonderling voorval greep onlangs op den Durhamschen spoorweg plaats. Een heer van Birmingham was in een wagon van de eerste klasse gezeten tegen over eene dame van een 40tal jaren. Naauwelijks was de trein op weg of de dame sprong van hare zitplaats op en riep: »Hoe durft gij dat te doen, Mijn heer!" Deze, verwonderd, antwoordde dat hij niet begreep, wat zij bedoelde. De dame ging weder zitten, sprong op nieuw op en schold haar buurman uit voor al wat leelijk was en naauw was de trein aan het station gekomen, of zij riep den opzigter en beschuldigde den heer van haar gedurende den ganschen weg in de beenen te hebben geknepen. De beschuldigde lachte dat hij schudde, de dame schreeuwde al harder en harder, tot dat de opziener zich herinnerde dat hij onder de bank een mand geplaatst had, inhoudende..... een levendigen gans. De pleger van het feit werd onder een algemeen lagchen voor den dag gehaald en de beide reizigers vervolgden hun weg, de beste vrienden van de wereld.

— Men schrijft van Cork (Ierland) 1 Februarij, dat de zitting van het hof van assises voor het graafschap Cork den 28sten Januarij geopend werd. Onmiddelijk na dat de voorzitter de oproeping der zaken gelast had, naderde de onder-sherif de balie en zeide, dat er geene zaken te vonnissen waren, waarop hij te gelijkertijd een cartonnen doos uit zijn zak haalde, bevattende een paar witte handschoenen en dit den eersten barrister aanbood, die het aannam.

Deze zeer oude plegtigheid wordt altijd bij de Iersche hoven van assises volbragt, wanneer er geene zaken op de rol zijn, doch naar menschelijke geheugenis had zij te Cork niet plaats gehad; ook begrepen de meeste toeschouwers in de tribunen de beteekenis niet van het zonderling geschenk, dat de onder-sherif den barrister deed.

Londen, 4 Februarij. Op gisteren heeft een man, of liever een redeloos dier, een wild beest, genaamd William Bousfield, tabakshandelaar en uitventer van dagbladen in de Portlandstreet, Soho Square, zijne vrouw en drie kinderen, oud zes en acht jaren en de jongste acht maanden, op eene gruwelijke wijze om het leven gebragt, waarna hij zich onmiddelijk tot het digt bij gelegen politie station heeft vervoegd en zich zelven gevangen gegeven. Onbekend is het wat die ellendeling aanleiding heeft gegeven tot het bedrijven dier verschrikkelijke misdaad. De policie magistraat heeft heden het voorloopig onderzoek in die zaak gehouden en William Bousfield naar de eerstkomende zitting van het Hof van assises verwezen.

FRANKRIJK.

Parijs, 29 Jan. Men leest in den *Moniteur van Algerie* van 20 dezer het volgende:

Dezer dagen heeft zich onder verscheidene Kabylische stammen, wonende ten Oosten van onzen post van Tiziouzou, eene oproerige beweging geopenbaard. Die stammen, gewapend van hunne bergen afgekomen, hebben de Zuouls, eene bevolking woonachtig in de vlakte van de boven Sebaou en reeds lang aan ons onder[…] pen, in hunne beweging medegesleept.

De gouverneur generaal, hiervan onderrigt […] dadelijk troepen naar de, door de oproerlingen be[…] plaatsen gezonden. Alles doet hopen, dat h[…] genwoordigheid voldoende zal zijn, om de orde te[…] stellen en ieder tot zijn pligt te doen terugkeere[…]

— Men heeft zich in de Tuilerien zeer vrolij[…] maakt over de volgende anecdote:

De goede uitslag der staatkunde van den keizer[…] bij eenige familien van de voorstad St. Germain, zonder het keizerrijk vijandig te zijn, hetzelve t[…] verre beschouwd hadden als een stelsel van o[…] om den terugkeer van Hendrik V voor te bere[…] veel geneigdheid tot toenadering doen geboren w[…] Onder deze legitimisten, gereed om zich aan te s[…] deed de hertog van Bethisy zich opmerken door[…] diepe bewondering des keizers en herhaaldelijk g[…] het verlangen te kennen, dat eene gelegenheid[…] het voorwendsel tot eene toenadering, welke h[…] zeer wenschte, mogt schenken. In dat opzigt […] hij geheel tegen over de hertogin, een der sta[…] tigste legitimisten dier adelijke voorstad. De ge[…] heid, welke de hertog van Bethisy zoo zeer verla[…] bleef niet lang achterwege. De noodzakelijkhei[…] het doen van eenige vertoogen in het belang va[…] departement, waarin zijne grondeigendommen ge[…] zijn, bragt hem er toe om een gehoor van den k[…] te verzoeken, hetwelk hem zeer beleefd werd t[…] staan. De hertog drukte bij die gelegenheid de g[…] lens, die hem bezielden, met warmte uit. De k[…] hoorde hem met de meeste welwillendheid aan en s[…] al het verzochte toe. Na verloop van eenige d[…] ontving de hertog eene uitnoodiging tot een dine[…] de Tuilerien.

De heer de Bethisy, ten toppunt zijner wensc[…] sprak veel over dit diner tot zijne vrienden, d[…] om onaangenaamheid te vermijden, niet tegen de[…] togin. De dag kwam, de hertog maakte zijn toile[…] vroeg om zijn rijtuig. Hij bevond zich in zijn k[…] vertrek, het uur afwachtende en het rijtuig stond[…] reed, toen hij eensklaps het gerucht hoorde van[…] sleutel, die in een slot werd omgedraaid. Hij l[…] naar de deur, doch kon die onmogelijk openma[…] men had hem in zijne kamer opgesloten. Hij […] roepen en schreeuwen, niemand kwam; hij zat […] en degelijk gevangen.

Intusschen was de hertogin van Bethisy, die […] echtgenoot had opgesloten, in het voor hem ge[…] staande rijtuig gestegen en naar de Tuilerien gere[…] Daar gekomen, verzocht zij den hertog van Bassan[…] mogen spreken, die zich haastte om haar te ont[…] gen, verwonderd als hij was over dat bezoek en […] uur, waarop het gebragt werd.

De hertogin deelde den hertog van Bassano m[…] wat zij gedaan had. »Mijnheer den hertog", zeide[…] vervolgens, »mijne familie en ik bewonderen en […] minnen den keizer; wij wenschen vurig dat zijne[…] gering langdurig en zijn gouvernement sterk m[…] zijn. Wij zouden troosteloos wezen indien de k[…] staatkundige vijanden in ons zag, doch wij verme[…] het aan onze beginselen, aan onze gehechtheid a[…] familie der Bourbons verschuldigd te zijn, geen a[…] betrekking van hem aan te nemen en onze getrouw[…] jegens Hendrik van Bourbon niet te verloochenen. […] getrouwheid bevat niets vijandelijks tegen den k[…] en zal, daarvan ben ik overtuigd, door hem […] waarde geschat worden. De hertog van Bethisy […] niet geheel en al die zienswijze; hij wilde tot een […] nadering komen en ik heb gehandeld zoo als ik ge[…] heb, om hem dit te beletten. Ik zou evenwel wa[…] pig zijn, indien de keizer geloofde, dat mijn ech[…] noot de gedachte kon koesteren hem te willen bele[…] gen en daarom ben ik zelve gekomen om u med[…] deelen, wat hem verhinderd van de eervolle uitno[…] des keizers gebruik te maken. Heb de goedheid[…] taak op u te nemen, om den keizer deswege m[…] verschooning aan te bieden.

De keizer lachte hartelijk over het avon[…] van den armen hertog van Bethisy. De heer […] Morny, voor wien de heer van Bassano dit ver[…] deed, voerde hem, na het eindigen van hetzelve, […] waarde Bassano! gij hebt weinig tegenwoordig[…] van geest aan den dag gelegd. Gij had de herto[…] moeten opsluiten, naar het hotel van Bethisy snell[…] den hertog verlossen en zijne vrouw niet weder[…] vrijheid schenken, alvorens hij in de Tuilerien […] aangekomen. Deze raad van den heer de Morny […] veel bijval en de hertog van Bassano betreurde […] dat ze niet bij hem was opgekomen.

Parijs, 2 Febr. Er wordt onbepaald gesproken[…] de keizers van Rusland en Oostenrijk te Parijs ze[…] komen. Wat de reis derwaarts van den laatsten […] gaat, deze is al stellig besloten. Die van den k[…] van Rusland zal even zoo plaats hebben, echter a[…] in het geval, dat de vrede gesloten wordt. Alsda[…] het bezoek der beide keizers te gelijk geschieden. […] Czaar heeft, naar men zegt, het voornemen om, […] als Peter de Groote, geheel Europa door te reize[…] einde zich met de kunsten en uitvindingen der te[…] woordige beschaving bekend te maken, die hij in […] land wil invoeren. Na den keizer bezocht te hebb[…] zou hij zich naar Engeland begeven en de groote […] nufactuur- en handelsteden doorloopen, en teru[…] mende in Frankrijk de arsenalen, kampen, poly[…] en de steden Bordeaux, Toulon en Lyon bezoe[…] van daar naar Italie gaan en over Duitschland te[…] keeren.

Men zegt ook, dat het zeer wel mogelijk kon […] dat koningin Victoria en koning Victor Emmanu[…] gelijker tijd met de keizers te Parijs zouden teru[…] men, hetgeen in de aanstaande lente een waar Vors[…] congres zou opleveren.

Parijs, 2 Febr. Er zijn tijdingen uit de Krim […] gekomen. Groote vreugde heerschte daar over den […] De Russische soldaten, vooral de officieren, begon[…] kennis te maken met de Franschen, zonder dat […] echter aan beide partijen vergund werd binnen de[…] niën des legers te komen.

Men leest in den *Courrier de la Drôme*, onder dag[…] kening van Valence 1 Februarij:

Gisteren, ten 5 ure in den achtermiddag, ontving[…] policie te Valence door den telegraaf het signale[…]

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 23 April 1856, No. 33.

van een persoon, die zich te Taroscon aan eene vrij belangrijken diefstal had schuldig gemaakt en van wien men wist, dat hij met den laatsten spoortrein naar Lyon was vertrokken. Ten 9 ure des avonds kwam die persoon aan het station te Valence aan, zette zich met zijne goederen in een omnibus en gaf last hem naar een hotel te rijden, dat hij aanwees. Het zij tengevolge van afgetrokkenheid of om andere oorzaken, de koetsier hield stil voor de poort der gevangenis en op het oogenblik, dat de reiziger tegen zulk een schandelijk iets ten hevigste opkwam, werd hij door een tot dus verre onzigtbaar policie-agent vriendelijk verzocht binnen te treden.

L'Ami des Sciences bevat het onderstaande:

Wij schrijven uit een Engelsch boek de volgende bekendmaking over, die, niet lang nog geleden, de drinkzaal van een herberg te York (Engeland) versierde:

»Van af 18 April 1703, worden de personen, die de reis van Londen naar York of van York naar Londen, wenschen te doen, verzocht zich te vervoegen in de herberg *De Zwarte Zwaan* in Holburn te Londen of in Boneystreet te York; zij zullen er een diligence vinden, die 'smaandags, 's woensdags en 's vrijdags vertrekt en de gansche reis *met Gods gunst in vier dagen* volbrengt.''

Deze reis, die men (met Gods gunst) toen in vier dagen deed, geschiedt thans *in acht uren*.

Dit herinnert ons iets, dat nog aardiger genoemd kan worden.

»In 1663 scheef La Fontaine, een reis doende naar Limoesin, twee dagen na zijn vertrek uit Parijs, aan zijne vrouw: »Ik heb goede gedachten over onze reis, wij hebben reeds drie uren zonder ongelukken afgelegd, als alleen, dat de degen van den heer Jennach gebroken is. Thans bevinden wij ons te Clanart, aan den voet van dien beruchten heuvel, waarop Meudon gelegen is. Daar zullen wij twee of drie dagen moeten uitrusten.

— De correspondent van *le Nord* onderrigt ons, dat de baron von Seebach aan den graaf von Nesselrode bekend gesteld heeft, dat, indien de onderhandelingen den vrede niet ten gevolge hebben, het plan van den veldtogt zoude bestaan in het doen afstaan door Oostenrijk en Pruissen van Gallicie en het hertogdom Posen, ten einde het koningrijk Polen te herstellen. Een Oostenrijksche aartshertog zou onafhankelijk souverein worden van Polen; vervolgens zou er eene landing in Koerland gedaan worden. De Engelschen hadden zich verbonden Kroonstadt te nemen. De Vorstendommen zouden met de tot in Bessarabie uitgestrekte grenzen tot aan de berglinie in het eerste der voorstellen aan Oostenrijk afgestaan en eindelijk de Pruissische havens geblokkeerd worden.

Wij weten niet uit welke bron de correspondent van *le Nord* die inlichtingen heeft verkregen en zijn er verre van af de verantwoordelijkheid daarvan op ons te willen laden. Overigens hopen wij dat al die ontwerpen, tegenover de vreedzame oplossing, die voorbereid wordt, in duigen zullen vallen.

Parijs. 21 Januarij. Op last van den sultan is men sedert eenige dagen in het hotel der munt druk bezig met het gereedmaken van de geschenken voor de verbondene vorsten. Voor den keizer der Franschen, den koning van Sardinie en prins Albert zijn eeresabels en vóór de keizerin en koningin Victoria halssieraden en brillanten bestemd. Men zegt dat die voorwerpen zeer rijk zijn en schat ze op groote sommen. Op de gemaakte opmerking dat zulk eene edelmoedigheid moeijelijk overeen te brengen is met den droevigen toestand van Turkye's geldmiddelen, zou er geantwoord zijn, dat die brillanten niet zijn gekocht, maar een deel uitmaken van den schat der kroon en de Sultan geoordeeld heeft er geen gebruik van te kunnen maken, dan ze als een zwak bewijs zijner dankbaarheid aan zijne doorluchtige bondgenooten aan te bieden.

— In den nacht van den 6 Januarij. is er eene poging aangewend om het arsenaal in brand te steken. Dit misdadig plan werd gelukkig ontdekt op het oogenblik, dat men begonnen was het ten uitvoer te leggen en eenige ondergeschikte beambten zijn in hechtenis genomen. De zaak wordt strikt geheim gehouden en tot heden toe is het onmogelijk geweest, de bijzonderheden er van te kennen.

— Men leest in den *Moniteur*, dat aan eene weduwe van een boschwachter met 8 kinderen, een pensioen is toegekend van 22 *francs 's jaars*.

DUITSCHLAND.

Een staatsgevangene van 1849, de gewezen luitenant kolonel in Grieksche dienst A. Heinze, is in de gevangenis van Waldheim overleden. Hij was ter dood veroordeeld doch deze straf gewijzigd in die van levenslange gevangenis. Hij had den ouderdom van 49 jaren bereikt. Thans blijft er nog slechts een staatsgevangene, Hubner, een der leden van het voorloopig gouvernement, in die gevangenis over.

— Men schrijft van Brunswijk:

Een akelig voorval heeft in den Duitschen schouwburg plaats gehad. Zondag 20 Januarij werd de *Wonderlamp* gegeven. Mej. Charlotta Leinsiff, eene der beste danseressen, wachtte tusschen de coulisen het oogenblik af, dat zij op het tooneel moest komen, toen, te digt langs een tooneellamp gaande, haar gazen japon vuur vatte. In een oogenblik stond zij geheel in vlammen en zette het, hare tegenwoordigheid van geest verliezende, op een loopen. Ongelukkiglijk was zij aan dien kant alleen. Men kwam haar te hulp, wierp een paletot over hare schouders, rolde haar over den vloer en het gelukte de vlam te dooven, doch, helaas! te laat. Naar hare woning overgebragt, bezweek zij Woensdag ll., zonder bijna bij kennis geweest te zijn, onder het schrikkelijkst lijden, dat men zich kan voorstellen.

— De verbondene mogendheden zullen, in overeenstemming met Oostenrijk, aan het toekomstige vredestractaat zulk eene uitbreiding geven, als het belang en de rust van Europa moet vergen. Indien men geloof kan slaan aan de brieven uit het Noorden van Duitschland, zal de Turksche kwestie niet de eenige zijn, die beslist zal worden. Hoe meer men de vredesconferentie nadert, wordt daarin gezegd, hoe meer de Zweedsche kwestie gewigt verkrijgt en een gerucht, waarover reeds gesproken is, erlangt meer waarschijnlijkheid, namelijk dat Engeland verlangt, dat het aanstaande vredestractaat ook de Russisch Zweedsche grenzen regelt en zoo het mogelijk is, dat de onschendbaarheid van Zweden in den vorm, zooals onlangs door Frankrijk en Engeland is gedaan, gewaarborgd en het tractaat van November jl. in dat, hetwelk te Parijs gesloten moet worden, opgenomen wordt.

DENEMARKEN.

Een gewigtig feit, dat niet af kan zijn een grooten weêrklank in Denemarken en Duitschland te vinden, heeft in den boezem van den Holsteinschen Bond, in dit oogenblik te Itzehue vereenigd, plaats gehad.

De omwenteling der beide Duitsche hertogdommen, had dit eigenaardige, dat zij, in stede van gelijk in andere landen het werk te zijn van de burger- en volks klasse, te weeg gebragt was, door de leden der vorstelijke Augustenburgsche familie en door hen van de adelijke klasse, die rijkdommen en de voornaamste groote grondeigendommen bezaten. In den loop dier gebeurtenissen, werd het koninklijk gezag steeds gehandhaafd door de voorloopige regering, die in al hare daden en bekendmakingen verklaarde, de beide Duitsche hertogdommen (Sleeswijk en Holstein) van het Deensche juk te willen bevrijden.

Toen de omwenteling door den slag van Istedt, door het Deensche leger op die der hertogdommen gewonnen, vernietigd werd, trad de koning van Denemarken op nieuw in de volheid zijne landsheerlijke regten, de voorloopige regering, haar zetel te Kiel gevestigd hebbende, werd ontbonden, hare voornaamste leden en de beide hoofden van het vorstelijk huis van Augustenburg werden veroordeeld tot verbanning, al de troepen ontwapend en hunne wapenen in de arsenalen te Kopenhagen opgelegd.

Intusschen moet men hier de goedertierendheid des konings van Denemarken hulde toebrengen. Bij het weder bezetten van het oproerige land door zijn leger werd er geen droppel bloed als verzoeningsoffer gestort, geen doodstraf van eenig burgerlijk of militair hoofd der opstandelingen ten uitvoer gelegd. De zich het meest op den voorgrond gesteld hebbende personen, waren genoodzaakt naar Duitschland te wijken. Verscheidene hunner, sedert vergiffenis erlangd hebbende, zijn vreedzaam in de beide hertogdommen terug gekeerd, zonder ooit meer eenige vervolging ondervonden te hebben.

Dan op dit oogenblik kunnen nieuwe ernstige verwikkelingen in Holstein Lauenburg, door den Duitschen Bond als Duitschland bijzonder beschermd, weder de rust verstoren. Van den eersten dag af der vereeniging van den Holsteinschen Bond te Itzehue, deed zich tegen de maatregelen van het Deensche gouvernement een bepaalden tegenstand ontwaren onder de adelijke klasse en bezitters der groote adelijke grondeigendommen, zeer weinig te vreden met de door dat gouvernement voor de handhaving den regten en privilegien, welke de beide hertogdommen ten allen tijde genoten hebben, toegekende waarborgen. Deze tegenstand, deed zich in alle stemmingen, die sedert het bijeenkomen dier vergadering plaats grepen kennen en ontwikkelde zich achtereenvolgend zoo sterk, dat men vreesde dat het gouvernement toevlugt zou nemen tot eene ontbinding van den Bond.

Onlangs werd, bij eene plegtige stemming, door denzelven aan den heer von Scheele, minister van Holstein-Lauenburg, te gelijker tijd aan het hoofd staande der Buitenlandsche zaken van de gansche monarchie, de bevoegdheid ontzegd om de zittingen, ter verdediging der in overweging zijnde wetsontwerpen, bij te wonen en deze beschikking, die, zoo als zich begrijpen laat, te Kopenhagen een grooten indruk gemaakt heeft, sluit de deuren der vergadering voor dien minister.

Die indruk zal bij de Ultra Deensche partij en die hoofdstad nog grooter worden, wanneer zij de met bijna volle meerderheid plaats gehad, aanneming van een voorstel van den Graaf Reventlow-Jarsbect, verneemt, strekkende om een adres aan den koning op te maken, ten einde Z. M. te verzoeken, de *heilige* regten, waarvan de oude constitutien, het genot aan de beide Duitsche hertogdommen verzekeren, tegen iedere aanranding te waarborgen. De spreker, ondersteund door alle hoofden den eerste adelijke familien, in den Bond zitting hebbende, sprak te midden eener algemeene aandoening, die door het talrijk publiek in de tribunen gedeeld werd.

In weerwil van den hevigen tegenstand van den koninklijken commissaris, den heer von Lentzau, die herhaaldelijk verklaarde de zaal der zitting te zullen verlaten indien dat voorstel door de meerderheid werd toegejuicht, stond de gansche vergadering, als het ware als een man, voor denzelfs aanneming op. Na die stemming gaf de koninklijke commissaris met al de beambten der kanselarij, op nieuw den voorzitter te kennen, geen deel meer aan de beraadslagingen te kunnen nemen en verliet de zaal, terwijl de Bond van zijn kant nog denzelfden dag eene commissie van vijf leden benoemde, om het adres aan den koning op te maken en aan de overweging der vergadering te onderwerpen.

ZWEDEN.

Al meer en meer bevestigt het zich, dat de tijdingen omtrent den vrede in dit rijk den ongunstigsten indruk gemaakt hebben. Naar alle ingewonnen berigten hebben zij bij de Zweden niet alleen eene groote teleurstelling, maar ook een in alles ten volle doorstralend misnoegen, doen geboren worden.

ITALIE.

Men schrijft van Turijn aan de *Savoyer Courant:*

Een dagblad deelt mede, dat den Rizaldi, aartsdeken van den cathedraal van Alba, een priester, genaamd don Regio di Castino in den kerkban heeft gedaan, wegens het dragen van een pantalon, in stede van den korten broek, door de kerkelijke vergadering van Trente voorgeschreven.

— Men schrijf van Rome, dat, afgescheiden van het ontwerp om het collegie der cardinalen, door de oproeping van verscheidene eminentiën, in eene instelling aan de gansche roomsche kerk gemeen te hervormen, de paus er ook aan denkt, om het bestaan van cardinalen, beschermers voor ieder land, ter zijde van iederen wereldlijken diplomatieken agent erkend, te herstellen. Deze instelling bestond nog in de laatste eeuw en door hare tusschenkomst werd voor den heiligen stoel soms meer verkregen, dan wel door de wereldlijke gezanten.

— Te Napels blijft nog alles altijd in den zelfden toestand. De amnestie, waarvan voor de maand Januarij sprake was, is niet uitgekomen; de politie hervat hare kwellende gewoonten en de bezwaren, door den heer Brenier namens Frankrijk, omtrent de hinderpalen tot den uitvoer van granen, ingebragt, blijven zonder oplossing.

TURKYE.

De *Coerrier van Constantinopel* van 28 Jan. bragt weinig belangrijks aan. Op den 26 had de groote raad des rijks zich weder vereenigd, om op nieuw de aan de Christenen gedane concessiën te onderzoeken. Hoewel er nog geene bepaalde beslissing genomen was, liep evenwel te Constantinopel het gerucht, dat alle leden neigden tot de aanneming der nota, in de conferentie der turksche en vreemde ministers opgesteld.

Een telegrafisch berigt van Triëst deelt mede, dat de Porte de scheiding der wereldlijke en geestelijke magt en de toelating der Christenen tot alle bedieningen heeft goedgekeurd. Evenwel bleef er, als dat berigt waarheid spreekt, nog een in het oog der Turken belangrijk punt te regelen, waaraan bijzonder Engeland een groot gewigt schijnt te hechten, namelijk dat der gewetensvrijheid. Mogelijk hebben de gezanten, getroffen door de moeijelijkheden, die uit die kwestie geboren zouden worden, daarvan afgezien, gelijk de Turksche ministers bij het begin der conferentie hun hadden aangeraden, mogelijk ook hebben zij door die inschikkelijkheid de toestemming van den scheik ul Islam verkregen, voor de hervormingen, waarvan hierboven melding wordt gemaakt.

EGYPTE.

Uit Alexandrie wordt gemeld, dat de onder-koning het privilegie heeft opgeheven, dat tot dus ver de zonen der Cheiks (hoofden van dorpen) van de militaire dienst vrijstelde. Aanvankelijk heeft dat tot verzet aanleiding gegeven, doch de weerbarstigen moesten voor de overheid zwichten.

BRITSCH INDIE.

Bekend is het, dat de Hindous een groot aantal Godsdienstige gebruiken bezitten, waaraan het bijgeloof van het land iedereen verbiedt zich te onttrekken. Ieder heeft echter de keus den hemel te winnen op de wijze die hem het best aanstaat, alleen moet hij de inschikkelijkheid van zijn Bramin door de gift van eenige ropijen opwekken. De *Madrassche Courant* deelt als nu een nieuw soort van boetedoening mede, door een Baniaan in het werk gesteld.

Het gebruik van te vasten is algemeen in Indië, vooral op de kust van Coromandel. Een landbouwer was gewoon jaarlijks acht dagen te vasten. Deze maal echter nam hij het besluit, men weet niet waarom, om dit gedurende 30 dagen op de strengste wijze te doen. Hij begon daarmede den 26 September en eindigde den 25 October. Daarna nuttigde hij gedurende zes dagen eenig voedsel, maar, waarschijnlijk door buitengewone verzwakking verbijsterd, gaf hij zijn huisgezin te kennen, dat hij zich gedurende het overige zijns levens volstrekt van alle voedsel wilde onthouden.

Na 58 dagen van het strengste vasten, gedurende welken hij zeldzaam slechts een weinig laauw water nuttigde, overleed hij, al zijne geestvermogens tot op den dag voor zijn overlijden behouden hebbende, wanneer hij in eene onwederstaanbare slaperigheid verviel. Zijn ligchaam was, gelijk men zich voorstellen kan, geheel uitgeteerd en geleek op een mumie. Door zijn dood op die wijze verwierf hij onder de Braminen den titel van heilige en werd hij door allen uit den omtrek, met den gebruikelijken luister en plegtigheden, naar den brandstapel gebragt.

CHINA.

Een Fransch Apostolisch zendeling, onlangs uit China teruggekomen, hangt de volgende schilderij van een Chineesch leger op.

De troepen, door den keizer tegen de opstandelingen uitgezonden wordende, marscheren in de grootste wanorde, gelijk een bende roovers regts en links alles plunderende wat hun aanstaat. Behalve zijn lans en zijn geweer, draagt ieder soldaat ook nog een regenscherm en een lantaarn.

Dit leger, zonder krijgstucht en ondervinding, zou gemakkelijk door een Europeesch bataillon vernietigd kunnen worden. Een Fransch soldaat schiet 20 patronen, alvorens een Chinees een enkel schot doet. Wanneer het geweer geladen is, draait hij, die het draagt, het hoofd om, terwijl zijn makker het losbrandt. De juistheid van het schot en de vlugheid dier hantering laten zich gemakkelijk begrijpen.

Onbegrijpelijk is het, hoe de huisgezinnen geplaagd en ten gronde gerigt worden, wanneer er eenige soldaten moeten vertrekken. Ieder Chineesch ruiter moet een kar hebben en dan nog een voor het voedsel der paarden. Wanneer 300 strijders marscheren, worden er wel 1000 man tot begeleiders opgeroepen. In één woord, de soldaten van het Hemelsche rijk zijn bijna even zooveel roovers als hunne eigene sterkte bedraagt en die de vreedzame burgers uitzuigen.

AUSTRALIE.

De dikste en bijgevolg ook de oudste boom der wereld, een eucalaptus of gomboom, wordt aan den voet van den berg Wellington, nabij Hobart-Town, in Tasmanie, gevonden. Zijn omtrek beslaat 30 Engelsche voeten. Moeijelijk valt het echter op eene stellige wijze zijne hoogte te bepalen, alzoo zijn kruin boven het overige van het bosch uitsteekt en het bestuur niet vergunt, de hem omringende boomen neer te vellen, uit vrees dat daardoor nadeelige gevolgen voor dit monster uit het plantenrijk zouden ontstaan; zonder overdrijving kan men die hoogte niet te min op 250 voeten schatten.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
April 19	Engelsch	Monarch	J. E. Robison.	Singapore	9 April	Adelaide (Sydney)
» 15	Nederlandsch	Tweeling Zusters	W. G Corst	Batavia.	6 »	Amsterdam.
» 19	»	Jacoba Cornelia	F. Rooseboom.	Hongkong	25 Maart	Adelaide (Port Philip).
» 21	Amerikaansch.	Argonaut Hale	C H. Lawrinoe	Canton	29 »	New-York.
» —	»	War Hawk.	....	Swaton	27 »	Havana.
» 20	Engelsch	Koh I Noor	G. W. Paul.	Foo Ghow Foo.	16 »	Londen.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
April 19	Engelsch	brik	Rival	H. de Smith.	Singapore	10 April	Hughan.
» —	»	bark	Ino.	R Walker	Calcutta	14 Maart	»
» —	Nederl Indisch	»	Djelanie.	Said Alie.	Samarang	11 April	D. N. Buys en co.
» —	» »	»	Batavia.	Said Albadat.	Pecalongan	9 »	Gezagvoerder.
» —	» »	schoen.	Indramayoe.	Tan Tjingtjoan.	Cheribon	11 »	B J. Jacobs.
» —	Amerikaansch.	»	Flying Fish.	Nickols	Manilla.	31 Maart	Hughan.
» 21	Z. M.	stooms.	Borneo.	luit t/z. 1 k. Stort.	Soerabaya	17 April	
» —	Nederl.Indisch	bark	Kim Tiangboat.	Goey Bingkiat.	Baujermassing	27 Maart	D N Buys en co.
» —	Nederlandsch	schip	Maria Elisabeth	Jonker	Soerabaya	....	de Weerdt, Ruyl en co.
» 22	Nederl.Indisch	steomb	Langen Lamongan	Deighton.	Samarang	21 April	Maclaine, Watson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 20	Nederlandsch	schip	Princes Marianne.	F. Rietmeyer.	Rotterdam.
» —	»	»	Walvisch.	P. Schut	Amsterdam.
» —	Nederl.Indisch	bark	Maas Dennok	Hadjie Achmat	Soerabaya.
» 22	Nederlandsch	»	Laura en Adèle.	P. J. Donema	Amsterdam.
» 23	»	»	Zeemeeuw.	Kayser	Padang.
» —	Nederl Indisch	bark	Fathool Wahap.	Mohamad Assad	Soerabaya.
» —	» »	»	Fatahool Rachman	Sech Bafadal	Banka.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Amsterdam*	Wehdemeyer.	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	bark	Whampoa*	H Kramer	....	B. Kopersmit en co.
»	bark	Resident van Son	Kramers	....	»
»	»	Louise Kroonprinses van Zweden *	van der Linden	....	Busing Schröder en co.
»	»	Johanna Catharina	Van der Gouwe	....	»
»	»	Amicitia*	J. Janse	Nederland	Haager en Schuurman.
»	»	Sara en Johanna*	L. ten Boekel.	....	»
»	»	Estafette*	A. M H Rietveld	Amsterdam	»
»	fregat.	Gesina.	P. Burggraaf.	China	»
»	»	Erasmus *	A. T. Scharper	....	G. Suermondt en co.
Nederl.Indisch	schoen.	Harriet. *	Ballard	Cocos Eiland	Adam en co.
» »	bark.	Djelanie *	Said bin Alie	Banka	D. N. Buys en co.
» »	»	Kim Tekseng.	Kwee Tjoenseng	Palembang	»
» »	schoen.	Annetta *	Konghien	Cheribon en Pontianak	»
» »	»	Kim Tiangboat	Goey Bengkiat.	Samarang en Benjermassing	»
» »	»	Argo *	Massingham.	Cheribon	»
» »	»	Indramayoe *	Tan Tjengtjoan.	Palembang	B. J. Jacobs
» »	bark	Esperance *	Huwart	Banka	»
» »	»	Almansoor	Said Alie bin Djen	Pamanoekan	»
Deensch	schip	Cherusker*	H. Paulsen.	Falmouth	C. Behre en G. Kinder.
»	schip	Bernhard *	Recklifs	Hamburg	Paine Stricker en co.
Zweedsch	»	Cecilia *	C J. Soron	Bremen	Pitcairn, Syme en co.
»	bark	Adelaide*	Ronning.	....	Busing Schröder en co.
Engelsch	bark	New Forest *	Milne.	Sydney	Martin Dyce en co.
Bremer	»	Kepler *	Wiegman	Falmouth	C. Bahre en G. Kinder.
Fransch	»	Mauritius *	de Gealon	Bordeaux.	»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 11	Ned.	schoener Valparaiso	E. J Kok.	Batavia.
» —	N. I.	bark Amsterdam.	Mohamat Yasim.	Banjermass.
» 12	»	bark Naga Laut	Wentholt.	Soerabaya.
» —	»	bark Djoedool Karim.	Abdul Rasap.	Pontianak.
» 13	»	bark Balheer.	Mohamat Seman	Batavia.
» —	»	bark Orestes	Jo Agauw.	Batavia.
» —	Ned.	bark Stad Zierikzee	D. Ochtman.	Batavia.
» —	N. I.	stooms Macassar.	F. H. Schmidt.	Soerabaya.
» 15	»	bark Adaakool Haer	Sech Achmat.	Banjermass.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 10	N. I.	schoener Apie Maas	Tan Imsoey.	Jawana.
» 11	»	bark Oen Goan.	Ko Tiong.	Riouw.
» —	»	bark Djelanie	Said Alie	Batavia.
» —	Brem.	schip Leontina	J. C Dutjen.	Bremen.
» —	N. I.	bark Anoear Salim.	Sech Aydroos	Soerabaya.
» 12	Zweed.	schip Equator.	J. G. Soderberg.	Stockholm.
» 13	N. I.	Fieda Rachman.	Sech Bilfagie.	Batavia.
» —	»	bark Kiem Tian Goat.	Goei Bengkiat.	Batavia.
» 16	»	stooms Macassar	F. H. Schmidt	Batavia.
» —	»	bark Amsterdam.	Mohamat Yasin.	Batavia.
» 17	»	bark Fathool Barie	Sech Smeer.	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Naga Laut	F A P. Wenthol	Pecalongan	B. Kopersmit en co.
» »	»	Bientang Timor	Said Machnoon	....	Gezagvoerder.
» »	»	Adrak Kool Haer	Sech Mohamat	....	»
» »	»	Balheer	Mohamat Seman	....	»
» »	»	Djoedool Karim	Abdul Rasip	....	»
» »	schoen.	Aloei Segaf	Soegie	....	»
» »	bark	Orestes	Ngo Ago	....	»
Siamsch	»	Kiem Po Hoat	Oey Kiong	....	.
Engelsch	brik	Emigrant	A. de Wolff	....	»
Zweedsch	bark	Maria Augusta	Bystrom.	China	»
Nederlandsch	schoen.	Valparaiso	E. J. Kok	Stockholm	van den Broek en Veeckens.
»	bark	Stad Zierikzee	D. Ochtman	....	Dorrepaal en co.
					B. Kopersmit en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April 12	N. I.	bark El Ijeder.	Said Aboebakar.	Grissee.
» —	Z. M.	transp. P. W. Fred. Hend.	lt. t/z. de Wildt.	Batavia.
» —	Ned.	kotter Little Tot.	Katjoeng	Passoeroean
» —	N. I.	bark Arief Banjermaas	Mohamat Arip.	Koetee.
» —	»	» Zein	Sech Badjardana	Banjermass.
» —	»	schip Fulkus So-oot	Sech Almeinie.	Batavia.
» 13	»	bark Fathool Wahap.	Sech Biljeen	Grissee.
» 14	»	» Balgie.	Said Alie	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 12	N. I.	stooms. Macassar.	F. H. Schmidt.	Bat. v. Sam.
» —	»	bark Bacht Mastora.	Said Alhabasey.	Tegal.
» 13	Zweed.	schip Gustaf	Bernd.	Stockholm.
» 14	Ned.	Burgermeester van Reenen	v. Kuffeler	Nederland.
» 15	N. I.	Adenan.	Hadji Kamarodin	Banjermaas.
» —	»	schoener Digna	Pa Ardie	Passaroean.
» —	»	kotter Krabbe.	Mardam	»

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch	schip	Herman	M. van Velthoven	Nederland	Van Eck en co.
»	»	Coeur	Hoogland	»	Major Matzen en co.
»	»	Admiraal Tromp	J van Turgen	»	Fraser, Eaton en co.
Nederl.Indisch	bark	Segaffie	Sech Drahim	Macassar	Gezagvoerder.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

Met het N I stooms *Makassar*; de offic. van gen 1 k. *Vogler* — kapt *van der Hucht*. — 2 luit. *van Goens*. — de hh *Graaf van Bentheim* — *Schimmelpenninck*. — *Schreuder* — mejufvrouwen *Martens* en *Bruns* — raden *Bey Nitie Prodjo*. — Z. M. troepen.

Met het Amer. schip *Flying Fish*: de heer *A. Adam*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

Met het Ned schip *Prinses Marianne*: de heeren Mr *C. Themmink*. — *H. G. J van Naerssen* — jonge heer *G. J van der Geughten*.

Met het Ned. schip *Walvisch*: met 1 gegageerde en 1 gepasp. militair.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 17 *tot en met den* 19 *April* 1856.

AANVOER.

Van de Molukkes, Macasser via Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Macasser*, gez. Schmidt. agt. Kopersmit en co.

van Macasser.

10 coll. manufacturen. $104^{1}/_{2}$ pic. koffij. *Adam en co.*
1 kt. provisien. *Hughan.*
2 ks. manufacturen. *Busing Schröder en co.*

van Banda.

1 kt. reccpissen. *Gouvernement.*

van Ambon.

1 kist. *Z. E. de Gouv. Generaal.*
1 kelder. Mr. *Visser.*
1 kistje. Mevr. *Basscher.*
22 coll. houtwerken. *Klein.*
1 kistje. *Liesberg.*
1 doosje. *du Cloux.*

van Menado.

1 pakje monsters. *N. H. M.*
1 kistje. *von Schierbrandt.*

van Soerabaya.

170/m. java sigaren. 18 pic. lange peper. 6 ks. valsch vergul[illegible] 1 kt. zijde garen. 3 md. medicijnen. *Lie Oen.*
5 ks. ruwe zijde. *Said aloewie Satrie.*
4 ks. chitzen. 3 do. kains. 1 bl. kains. *Martin Dyce en co.*
3 ks. beschuit. *Abeelen Dennison en co.*
1 kt. boeg. sarongs. 6 .... *Sech Oembarak.*
1 pakje monsters. *Reijnst en Vinju.*
1 bl. tricots. 3 ks. parapluien. *Bahre en Kinder.*
10 pic. aardappelen. 4 do. koffij. 4 pakk. leder. 1 kt. zijde. 1 [illegible] provisien. *Adam en co.*
2 reiswagens. *Umbgrove.*
5 kn. boeken. *H. M. van Dorp.*
k kt. modewaren. *Gumprich en Straus.*
49 pic. was. *Arathoon.*
20 bn. shertings. 6 ks. madapoll. 5 bn. wit katoen. 14 do. ma[illegible] facturen. *Busing Schröder en co.*
7 pic. koperwerken. *Moh. Imbran.*
2 ks. gedr. katoen. 1 do. jaconets. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. kaarten 2 do. servisen. 1 do. tafelkleeden. *B. van Leeuw[illegible] en co.*
1 kt. cambrics. 1 do. kramerijen. *Gumprich en Straus.*

van Samarang.

747 ₰ indigo. $816^{1}/_{2}$ ₰ indigo. 1 pak tabak. *Tiedeman en v. [illegible] Burg.*
40/m. sigaren. *Abeelen Dennison en co.*
24 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
$1467^{1}/_{4}$ ₰ indigo. *Suermondt en co.*
15961 ₰ indigo. *Order.*

van Soerabaya bestemd voor Padang.

48 cod. boeg. sarongs. 13 pakk. koperwerken. *Said Sech bin al[illegible] Aijdroes.*

Van Bima en Grissee per ned. ind. schip *L'Esperance*, gez. Huwart.

19 doz. bier. 4 do. champagne. 1 keld. lijn-olie. 27 doz. bosle[illegible] mermessen. 1 do. messen. 90 corg. papier. $5^{12}/_{20}$ do. parangs. 1[illegible] fl. zuren. 5 ks. vruchten op brandy. 400 boss. rotting. $1^{1}/_{2}$ rie[illegible] post papier. 1 geweer. 1 karabijn. 4 kompassen. 146 catt. kope[illegible] draad. 95 do. coralen. 25 ps. zagen. 80 do. patjols. 41 blikke[illegible] loodwit. 5 do. sardijntjes. $10/_{100}$ pic. menie. 25 ₰ hagel. 280[illegible] ps. percussions. 17 doz. cognac. 1 keld. genever. 1 vaatje boter. [illegible] blikk. gr. verf. 1 kt. anijs. 5500 ps. man. sigaren. *Aan boord gebleven lading van Biema.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Jakim.

250 zakk. rijst. *Teklong.*

Van Gedong Gedeé per praauw sampang gez. Hamad.

230 zakk. rijst. *Adjiem.*

Van Krawang per praauwen sampang gez. ....

500 pic. rijst. *Lim Hong.*

Van Palembang en Cheribon per ned. ind. schip *Kim Tekseng*, gez. Kwee Tjoenseng.

$108^{80}/_{100}$ pic. rotting. 2 do. honing. 18 do. djarak-olie. $4^{00}/_{100}$ do. kaneel. *Gezagv.*

van Cheribon.

$714^{40}/_{100}$ pic. suiker. [illegible]
2 pakk. papier. 20 corg. houtwerken. 1 ps. zijde sarongs. *Order.*

Lading van Palembang.

390 pic. rijst. 9500 ps. spiegeltjes.

Van Bantam per praauw Toop, gez. Hadjie Oesman.

60 pic. dammer. 15 do. gomelastiek. *Gezagv.*

Van Soerabaya per ned. schip *Estafette*, gez. Rietveld. agt. Haager en Schuurman.

Lading voor Nederland.

$1897^{20}/_{100}$ pic. suiker. 80 do. rotting. *Schimmelpenninck en co,*
$1487^{89}/_{100}$ pic. suiker. $303^{97}/_{100}$ do. rijst. *Adam en co.*

Van Indramaijoe. per ned. ind. schip *Indramaijoe*, gez. Rietmeijer. agt. Reijnst en Vinju.

114 pic. rotting. 45 do. sapanhout. *Agenten.*
$7023^{67}/_{100}$ pic. suiker. *Ort qq.*
4643 pic. rijst. 1 kt. opgezette tijger. *Hockler.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Railan.

990 pic. rijst. *Tjong Asie*, div. Chinezen.

Van Becassie per praauw sampang gez. ....

3630 zakk. rijst. div. Chinezen.

Van Tjicao per praauwen sampang gez. Kaiedjan en Soema.

250 pic. rijst. *Lim San.*

Van Tjicao per praauwen sampang gez. ....

240 pic. rijst. *Abdul Kasem.*
350 pic. rijst. *Madino.*

Van Tjabang per praauw sampang gez. Kanied.

270 zakk. rijst. *Tjoe Tiang.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Doela.

200 pic. rijst. 40 ps. buffelhuiden. *Tan Songie.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Dakaim.

290 pic. rijst. 50 ps. buffelhuiden. *Tan Songie.*

Van de Cocos Eilanden per ned. ind. schip *Harriet*, gez. Angoo. agt. Adam en co.

42 vn. olie. 150/m. klappers. *Agenten.*

UITVOER.

Naar de Lampongs per praauw Pantjallang gez. Moh. Taliep.

1 corg. bat. slendangs. $1^{1}/_{2}$ do. do. doeken. 1 corg. gedr. sarongs. 1 corg. doeken. *Moch. Talip.*

Naar de Lampongs per praauw Pantjallang. gez. Goero Django.

$3^{1}/_{2}$ corg. sarongs. 16 do. bat. slendangs. $1^{17}/_{20}$ do. doeken. *Goero Django.*

Naar Boston per Am. schip *Lowell*, gez. Knowles. agt. Maclaine Watson en co.

533 pic. suiker. 180 do. padie. 200 do. rijst. 25 do. cubeben. 466 do. zw. peper. $102^{1}/_{2}$ do. notenmuscaat. 15 do. foelie. 40 do. rotting. ($26^{48}/_{100}$ pic. gutta percha. 200 do. tin. 171 do. gambier. 103 do. sago. 10/m. man. sigaren. uit entrep.) 14550 ps. mal. stokken. 22.200 ps. goenie zakken. *Agenten.*
100 ledige vaten. 1 hooimes. *Aan boord gebleven lading.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.